

BELEIDSDOMEIN
OMGEVING

Draaiboek milieu-incidenten

kwartaal 4 – 2018

Vlaanderen
is omgeving

Inhoud:

DEEL 1 - PROCEDURES3

- 1.1. Inleiding 3**
- 1.2. Stappenplan 4**
- 1.3. Stappenplan voor crisiscommunicatie 16**
- 1.4. Specifieke incidenten waarbij een of meerdere diensten van het beleidsdomein Omgeving betrokken (kunnen) zijn 18**
- 1.5. Beheer van het draaiboek milieu-incidenten 22**

Bijlage 1 - Interne contactgegevensFout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Bijlage 2 - Externe contactgegevens.....Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

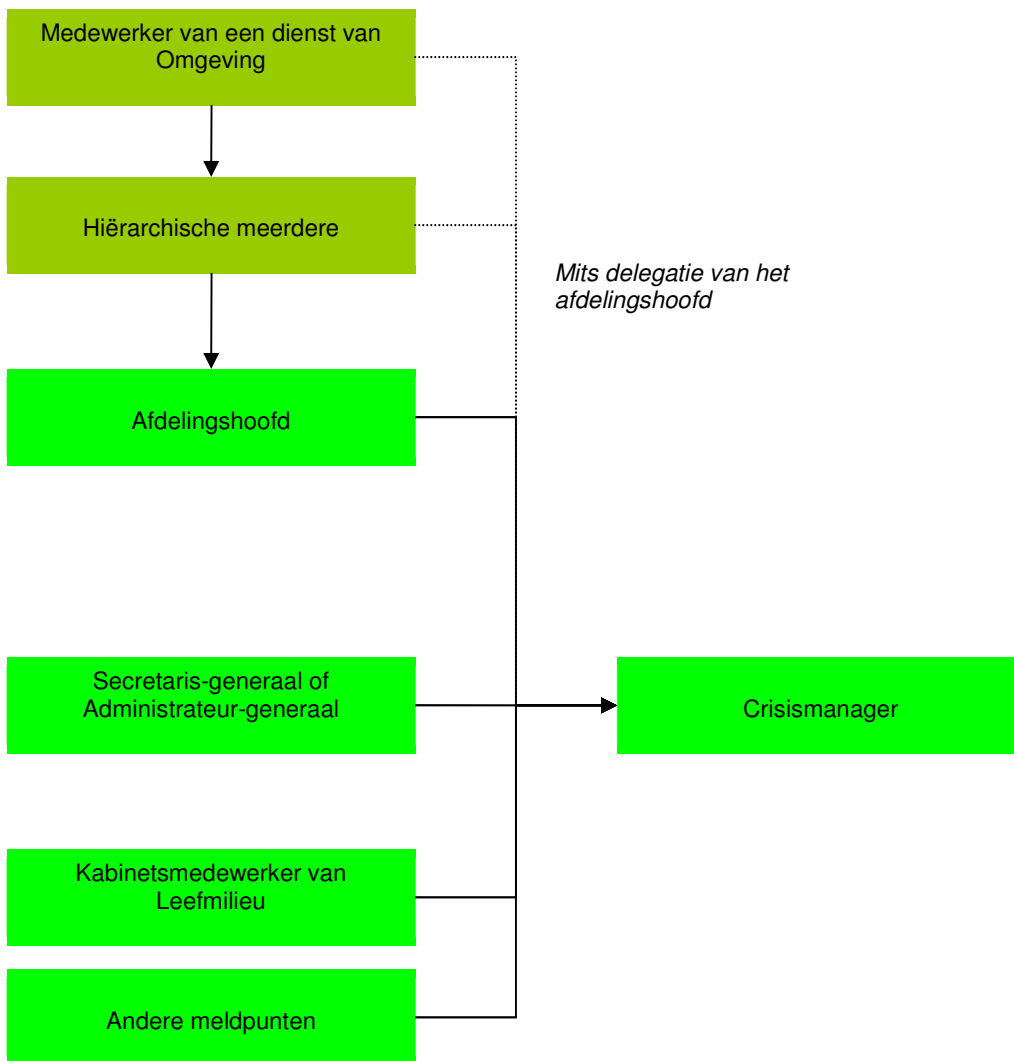
Bijlage 3 – Dienstorder Draaiboek milieu-incidenten.....Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Bijlage 4 – Voorbeeld registratietabelFout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

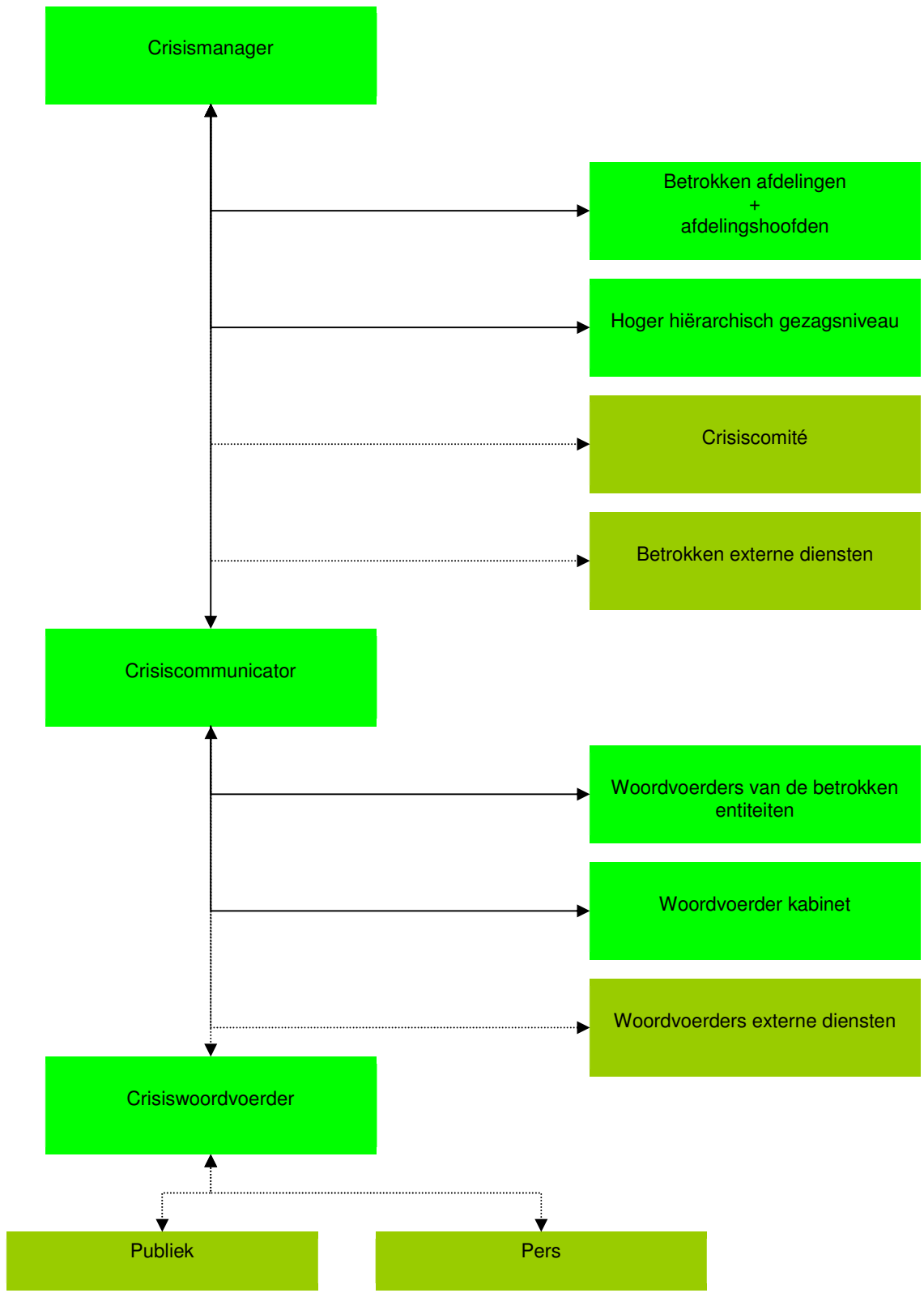
Bijlage 5 - Overzicht van de wijzigingen.....Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

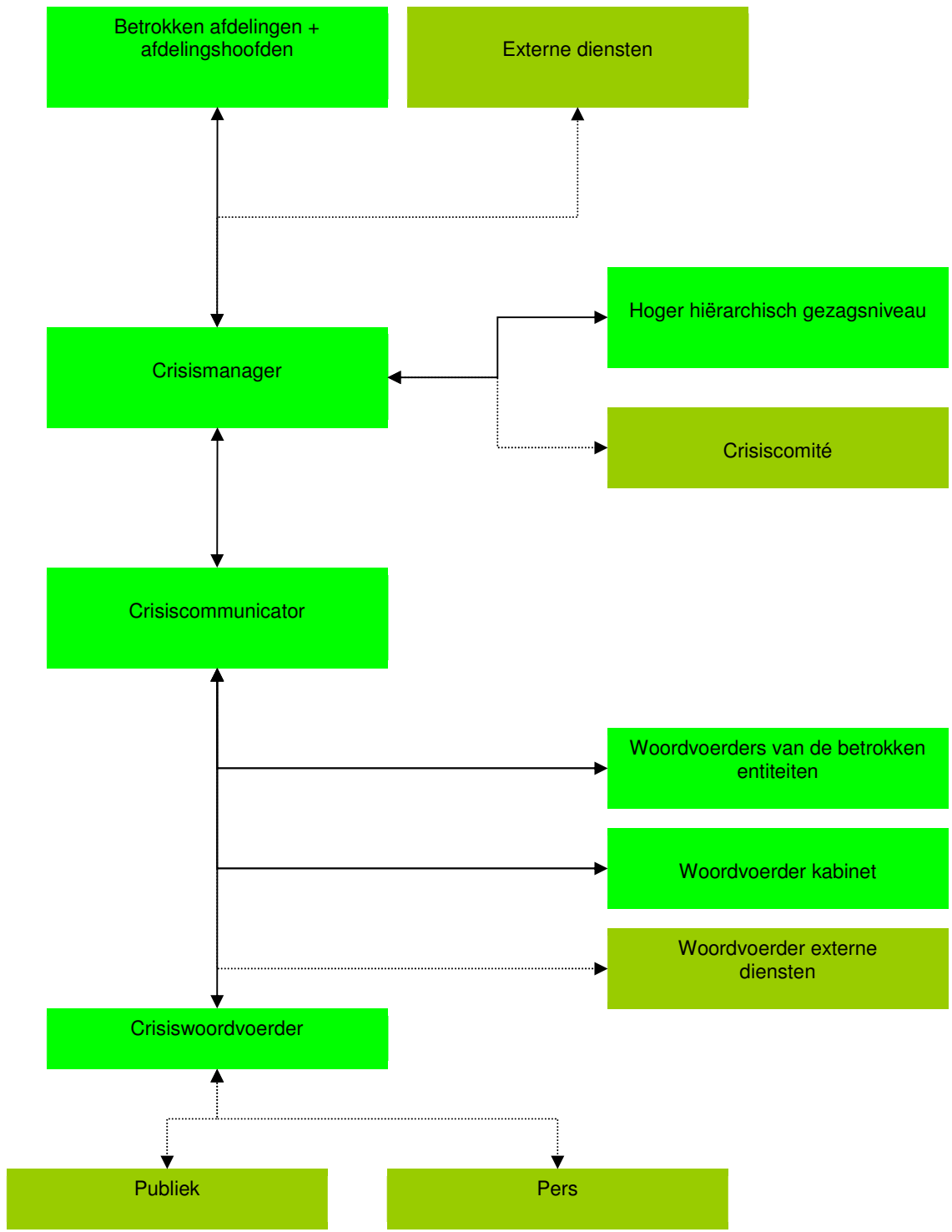
Schema:

Schema:

Schema:

Stap 5: Externe communicatie (crisiscommunicatieplan)

Beschrijving:

Dit communicatieplan is een praktische gids voor de externe communicatie bij een milieu-incident en maakt integraal deel uit van het draaiboek milieu-incidenten. Het is tevens een leidraad voor de externe communicatie naar de pers en bevolking.

Voorwaarden voor inwerkingtreding van dit plan:

Dit plan treedt in werking indien er zich een milieu-incident voordoet en het draaiboek milieu-incidenten in werking treedt en alleen als de externe communicatie niet via een andere procedure is geregeld. De beslissing over de inwerkingtreding ligt bij de crisismanager.

De communicatie naar slachtoffers en familie maakt geen deel uit van dit communicatieplan

Taken:

- **De crisismanager:**

- o coördineert het verzamelen van alle relevante informatie over de crisis en het oplossen van de crisis
- o informeert de crisiscommunicator en andere betrokken instanties.

- **De crisiscommunicator:**

- o heeft de communicatietouwen in handen
- o is 24 h op 24 h bereikbaar
- o duidt in overleg met het kabinet een woordvoerder aan die instaat voor de perscontacten.
- o moet over alle relevante informatie beschikken in verband met de procedures die gevolgd worden bij een crisis en de betrokken instanties en wordt op de hoogte gehouden over het verloop van de behandeling van de crisis. Daarvoor staat hij/zij permanent in contact met de crisismanager die de crisiscommunicator geharmoniseerde informatie bezorgt over het incident. De crisiscommunicator koppelt ook alle acties rond communicatie terug naar de crisismanager zodat deze permanent op de hoogte is van de communicatie naar buiten toe.
- o stelt het communicatieteam samen bestaande uit de crisiswoordvoerder, woordvoerders van de betrokken entiteiten, een secretariaatsmedewerker en de woordvoerder van de minister. Het is niet noodzakelijk dat het team fysiek samen zit: uitwisseling van informatie kan eventueel via telefoon, e-mail of andere communicatiemiddelen
- o vergaart alle informatie die nodig is om pers en publiek te informeren en coördineert de externe communicatie naar pers en publiek
- o zorgt ervoor dat al het personeel voldoende geïnformeerd is bij crisissen zodat vragen die her en der binnenkomen gekanaliseerd kunnen worden.
- o schakelt indien nodig een callcenter in
- o organiseert de opvang van de pers.

- **De crisiswoordvoerder:**

- o wordt gekozen in overleg met het kabinet en de crisismanager en in functie van de crisis
- o is de enige persoon die rechtstreeks in contact staat met de pers en vragen van de pers (telefonisch of via interview) beantwoordt
- o is 24 h op 24 h bereikbaar
- o kan naargelang de situatie nodig zijn op de locatie van het incident
- o bijzondere situatie: indien een persconferentie wordt georganiseerd kan het nuttig zijn dat de crisismanager of technische experts de nodige uitleg geven.

- **De secretariaatsmedewerker:**

- o zorgt voor praktische ondersteuning (teksten, mailings, opvang journalisten, internet...)
- o De aangeduide secretariaatsmedewerker is eveneens permanent bereikbaar gedurende de crisis.

////////////////////////////////////

Communicatiecentrum en perscentrum:

Het communicatiecentrum bevindt zich in lokaal 3 G 45 op de 3de verdieping van het Ferrarisgebouw. Indien het lokaal ingenomen wordt door het CMT, dan wordt lokaal OG66 in het Ferrarisgebouw ingericht als crisiscommunicatiecentrum. Indien beslist wordt dat de communicatie beter lokaal gebeurt, wordt er op de locatie een communicatiecentrum ingericht.

Stappenplan voor crisiscommunicatie: zie 1.3.

Schema:

Stap 6: Einde

Beschrijving:

In deze stap wordt het milieu-incident beëindigd en geëvalueerd.

Taken:

- **De crisismanager:**
 - o kondigt het einde van de crisis aan bij alle betrokkenen
 - o evalueert het milieu-incident voor wat betreft de werking van het draaiboek en de betrokkenen
 - o stelt een evaluatieverslag op en doet voorstellen ter verbetering aan de beleidsraad
 - o doet indien nodig voorstellen voor de verdere opvolging op langere termijn. Deze verdere opvolging valt niet meer onder de taak van de crisismanager, maar gebeurt door de afdelingen tijdens hun normale werkopdracht.
- **De afdelingen:**
 - o hervatten hun normale werking
 - o handelen de gevolgen van het milieu-incident af volgens hun bevoegdheden.
- **De crisiscommunicator:**
 - o past het crisiscommunicatieplan toe
 - o rondt de communicatie af.

Het communicatieteam stelt op basis van de feitenfiche een 'faq' op.

Stap j: Plaats relevante informatie op de website

- De crisiscommunicator plaatst relevante informatie op de website www.omgevingvlaanderen.be. Het kan nuttig zijn om eventueel een crisis-url te hebben.
- De communicatieteamleden plaatsen indien nodig linken naar deze relevante informatie op hun eigen websites.

Stap k: Monitor de persberichtgeving

De crisiscommunicator en de teamleden monitoren de persberichtgeving op radio, televisie en internet en via kranten. Zij maken eventueel dvd-opnames van TV- en radioberichtgeving en houden krantenknipsels bij. Zij letten op de accenten die in de pers worden gelegd en houden daarmee rekening in het vervolg van hun persacties. De woordvoerder let vooral op onjuistheden of verkeerde interpretaties en de mogelijke draagwijdte... Indien er een escalatie gaande is, wordt onmiddellijk ingegrepen met juiste berichtgeving.

Stap l: Stop eventuele geplande communicatie

De crisiscommunicator stopt eventuele geplande communicatieacties die omwille van de crisis misplaatst zouden zijn. Het is aangewezen dat elke teamlid inzicht heeft in de geplande communicatieactiviteiten van de eigen organisatie om deze tijdig te kunnen stopzetten.

Stap m: Rond af

De communicatie wordt afgerond in samenspraak met alle betrokkenen.

Entiteiten Omgeving	Taken	Andere Vlaamse entiteiten	Externe diensten	Communicatie kan uitgaan van:
4. Brand, explosie of accidentele toxische emissie bij (seveso)bedrijven:				
<u>HH</u>	-Toezicht op het gebruik van de voorziene interventiemethoden en middelen (o.a. opvang van bluswater) -Leveren van relevante informatie met betrekking tot de crisis -Op basis van de aangeleverde informatie evalueren of het milieu-incident onder de bepalingen valt van het milieuschadedecreet	Aspect 'gezondheid': Afdeling Toezicht Volksgezondheid van het Agentschap Zorg en Gezondheid	- Brandweer - Politie - Civiele veiligheid	Afhankelijk van de rampenfase
<u>GOP</u>	-Leveren van beschikbare informatie over de vergunningen -Leveren van beschikbare informatie uit veiligheidsrapporten			
<u>VPO</u>	-Leveren van informatie in verband met de impact van de milieu-incidenten op de volksgezondheid			
<u>VMM</u>	-Evalueren van de mogelijke gevolgen van vervuiling -Opvolgen van de (drink)water- en luchtkwaliteit via de meetnetten			

5. Accidentele) lozing van milieugevaarlijke stoffen in ruime zin in het leefmilieu:

(onder leefmilieu wordt begrepen: oppervlaktewater, bodem- en grondwater en omgevingslucht. Het kan bijvoorbeeld gaan om een lozing van (eco)toxische stoffen in oppervlaktewater, bodemverontreiniging, mestlozingen, ongevallen bij mestverwerking of mestbewerking. Het kan zowel een accidentele lozing zijn bij een bedrijf als een ongeval bij een transport.)

<u>HH</u>	-Bemonstering en analyse lozing -Opsporen van de bron -Opleggen van maatregelen om de lozing te stoppen en de gevolgen ervan te beperken -Op basis van de aangeleverde informatie evalueren of het milieu-incident onder de bepalingen valt van het milieuschadedecreet	Aspect 'gezondheid': Afdeling Toezicht Volksgezondheid van het Agentschap Zorg en Gezondheid	- Brandweer - Politie - Civiele veiligheid	Indien niet onder federale rampenplanning: Departement Omgeving
<u>GOP</u>	-Leveren van beschikbare informatie over de vergunningen			
<u>VPO</u>	-Leveren van informatie in verband met de impact van de milieu-incidenten op de volksgezondheid			
<u>VMM</u>	-Evalueren van de mogelijke gevolgen van vervuiling -Opvolgen van de (drink)water- en luchtkwaliteit via de meetnetten			
<u>VLM</u> (lozing van mest)	-Bemonstering en analyse van mest, bodem en veevoeder in het kader van het mestdecreet -Technisch ondersteunen van het parket -Opleggen van maatregelen om de lozing te stoppen en de gevolgen ervan te beperken			
<u>OVAM</u>	-Leveren van informatie met betrekking tot de crisis -Leveren van technisch en juridisch advies			
<u>ANB</u>	-Controle op vissterfte			

////////////////////////////////////

Entiteiten Omgeving	Taken	Andere Vlaamse entiteiten	Externe diensten	Communicatie kan uitgaan van:
6. Achtergelaten (gevaarlijk) afval:				
<u>HH</u>	- Bemonstering en analyse afval - controle op afvaltransporten - opleggen van maatregelen - Op basis van de aangeleverde informatie evalueren of het milieu-incident onder de bepalingen valt van het milieuschadedecreet		- Brandweer - Politie - Civiele veiligheid	Indien niet onder federale rampenplanning: Departement Omgeving
<u>OVAM</u>	- Leveren van informatie met betrekking tot de crisis			
<u>GOP</u>	- Leveren van technisch en juridisch advies - Leveren van beschikbare informatie over de vergunningen			
7. Vrijzetting van genetisch gemodificeerde organismen:				
<u>HH</u>	- Opleggen van maatregelen - Toezicht op de uitvoering van deze maatregelen - Op basis van de aangeleverde informatie evalueren of het milieu-incident onder de bepalingen valt van het milieuschadedecreet	Afdeling Volksgezondheid en Agentschap Gezondheid	Toezicht Zorg en	Dienst Bioveiligheid en biotechnologie FOD Volksgezondheid
<u>GOP</u>	- Beschikt over de GGO-toelatingsdossiers			
8. Drinkwaterverontreiniging of verontreiniging van oppervlakte- of grondwater bestemd voor drinkwater:				
<u>VMM</u>	- Evaluatie van de crisis - Opleggen van maatregelen aan de drinkwaterleverancier	Afdeling Volksgezondheid en Agentschap Gezondheid	Toezicht Zorg en	Drinkwatermaatschappijen VMM
<u>AMMC</u>	- Op basis van de aangeleverde informatie evalueren of het milieu-incident onder de bepalingen valt van het milieuschadedecreet			
9. Door dieren verspreide of veroorzaakte ziekte:				
<u>VLM</u>	- Begeleiding van de ruiming van veebedrijven		FAVV	FAVV
<u>ANB</u>	- Verzamelen en vervoeren van wilde dieren			
<u>HH</u>	- Coördinatie en opvolging preventie en gevolgen van vogelgriep - Op basis van de aangeleverde informatie evalueren of het milieu-incident onder de bepalingen valt van het milieuschadedecreet			

////////////////////////////////////

Entiteiten Omgeving	Taken	Andere Vlaamse entiteiten	Externe diensten	Communicatie kan uitgaan van:
------------------------	-------	------------------------------	------------------	-------------------------------

10. Voedselcrisis:

<u>HH</u>	-Opsporen van de bron -Opleggen van maatregelen om oorzaak te verwijderen of om verdere verspreiding tegen te gaan -Op basis van de aangeleverde informatie evalueren of het milieu-incident onder de bepalingen valt van het milieuschadedecreet	Aspect 'gezondheid': Afdeling Toezicht Volksgezondheid van het Agentschap Zorg en Gezondheid	FAVV	FAVV
<u>GOP</u>	-Leveren van beschikbare informatie over de vergunningen			
<u>VPO</u>	-Leveren van informatie in verband met de impact van de milieu-incidenten op de volksgezondheid			
<u>OVAM</u>	-Leveren van informatie met betrekking tot de crisis -Leveren van technisch en juridisch advies			
<u>VLM</u>	-Toezicht op landbouwbedrijven -Bemonstering en analyse van mest, bodem en veevoeder in het kader van het mestdecreet -Technisch ondersteunen van het parket -Opleggen van maatregelen			

11. Taludafschuiving in ontginningsgebieden:

<u>HH</u>	-Opleggen van maatregelen -Toezicht op de uitvoering van deze maatregelen -Op basis van de aangeleverde informatie evalueren of het milieu-incident onder de bepalingen valt van het milieuschadedecreet		hulpdiensten	Departement Omgeving
<u>GOP</u>	-Leveren van beschikbare informatie over de vergunningen -Opleggen van maatregelen om oorzaak te verwijderen of om verdere uitbreiding tegen te gaan (in alle ontginningsgebieden behalve grindontginningsgebieden).			
<u>VPO</u>	-Opleggen van maatregelen om oorzaak te verwijderen of om verdere uitbreiding tegen te gaan (in grindontginningsgebieden).			

12. Aardbeving:

<u>VPO</u>	-Evalueren van de ondergrond		hulpdiensten	Federale overheid
------------	------------------------------	--	--------------	-------------------

13. Kustincident:

<u>SID</u>	-contact in het kader van het rampenplan Noordzee	afdeling	Maritieme	Kustwacht (MRCC)	Kustwacht?
<u>HH</u>	-Op basis van de aangeleverde informatie evalueren of het milieu-incident onder de bepalingen valt van het milieuschadedecreet	Toegang			
<u>ANB</u>	-controle in de te beschermen soorten gebieden				

//

